СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 63. Джерзи Ситі, Н. Дж., четвер, 18. марта, 1926. VOL. XXXIV. No. 63. Jersey City, N. J., Thursday, March 18. 1926. THREE CENTS

ВАЖНІ КОНФЕРЕНЦІЇ З ПРЕЗИДЕНТОМ ЗА ЕВРОПЕЙСЬКІ СПРАВИ

ВАШИНГТОН, ПА. 16. марта. — Вчора приїхав сюди Алансон Гавтон, американський амбасадор в Анґлії, покликаний президентом Кулиджом на важні довірочні конференції в справі европейської ситуації. Конференції починаються завтра. Мають вони відноситися до таких справ, як бельгійський воєнний довг, Локарно, плян Доса, межинародний суд при Лізі Народів, а передовсім питанне розоружної конференції.

МІСТО ЗНОВА ЗАБОРОНЯЄ ВЖИВАННЄ МЯГКОГО ВУГЛЯ.

НЮ ЙОРК, 16. марта. — Департамент здоровля оповістив, що зі завтрішним днем уходить назад заборона вживання в місті мягкого вугля, якої обовязуючу силу завішено було кілька місяців тому через недостачу твердого вугля в наслідок углевого страйку. Мягкий вуголь забороняється тому, бо він видає зі себе хмару диму.

ПОШЕСТЬ ІНФЛЮЕНЦИ СЕРЕД ШКІЛЬНОЇ МОЛОДЕЖИ.

ЮТИКА, Ню Йорк, 16. марта. — Серед шкільної молодежи Корнельського університету вибухла справдішна пошесть інфлюенци. Лікарі кажуть, що недуга не проявляє великої сили та що пацієнти, коли недуги не занедбують, виходять з неї без небезпечних комплікацій.

Про подібну епідемію серед студентів доносять з військової академії в Олбані, Ню Йорк, яку треба було роспустити на великонді ферії через пошесть кору.

В публичних школах міста Норвичу, в стейті Ню Йорк, захоріло на інлюенцу 11 учителів та 444 дітий, через що науку треба було здержати на тиждень.

ЛІЧЕННЄ ХОРИХ МУЗИКОЮ.

НЮ ЙОРК, 16. марта. — Перед відбуваючимися тут зборами Національного Товариства Консервації Життя виступало кількох лікарів, які вірують, що музика може лічити богато недуг, головно умових. Один лікар упевняв збори, що він осягнув дуже гарні успіхи в лїченню гістерії, коли хорому грав „Мелоді ін Ей", яку написав теперішний віцепрезидент Дос.

ПАСЕЙСЬКІ СТРАЙКАРІ ПРЕДЛОЖАТЬ СВОЮ СПРАВУ ПРЕЗИДЕНТОВИ.

ВАШИНГТОН, 16. марта. — Представники страйкарів у текстильних фабриках Пасейку й околиці мають зявитися завтра на авдієнції в президента Кулиджа та предложити йому справу сього страйку.

Делеґація ткальняних страйкарів перебуває вже від кількох днів у столиці, де вона переговорює зі сенаторами й послами. Делеґація добивалася від сенату зарядження слідства над страйком; сенатори Бора й Ла Фолет вислухали делеґації та признали потребу такого слідства.

Рівночасно адвокати властителів текстильних фабрик наклонили секретаря праці Дейвиса, щоби він предложив своє посередництво в сьому страйку.

НОВИЙ ПЛЯН ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОГИБІЦІЙНОЇ СЛУЖБИ.

ВАШИНГТОН, 16. марта. — Так званий „комітет для доріг і способів", який має завданне предкладати способи найкращого добування гроша для уряду, вніс у палаті послів проєкт організації прогибіційної служби. Досі прогибіцію виконували урядники, які разом підлягали бюрови нутрішних податків в департаменті (міністерстві) скарбу; на будуче прогибіційні урядники малиби підлягати осібному бюрови в сьому міністерстві.

КАТОЛИЦЬКІ ЕПИСКОПИ ДОБИВАЮТЬСЯ ПЕРЕСЛУХАННЯ В СПРАВІ ЦЕРКВИ В МЕКСИКУ.

ВАШИНГТОН, 16. марта. — Визнанні епископи римо-католицької церкви будуть мати дня 30. марта послуханнє перед комітетом для заграничних справ у палаті послів, щоби представити свої жалі проти мексиканського уряду, якому вони закидують переслідуваннє католицької церкви. Се переслуханнє відбудеться на основі резолюції нюйорського конґресмена Бойлена.

З БОРОТЬБИ ЗА ПРОГИБІЦІЮ ПО СТЕЙТАХ.

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 16. марта. — Противники прогибіції добивалися в стейтовій леґіслятурі ухвалення резолюції, що справа піддержування прогибіційного закона стейтовим урядом має бути віддана під референдум всего народа стейту. За резолюцією заявилися демократи, а републиканці, які становлять більшість у леґіслятурі, се внесенне повалили.

МОЛОДІ ЗЛОЧИНЦІ.

НЮ ЙОРК, 16. марта. — Поліція арештувала тут 5 хлопців у віку від 11 до 15 літ, які перед поліційним судом призналися опісля до великого числа крадежий і вломів. Хлопці ходили до шкіл, ба навіть мали звичайно добрі успіхи в науці, але поза школою збиралися в одному незамешкалому домі та звідти вибиралися на злодійські виправи на мешкання, крамниці та церкви.

„НАД НАМИ БОГ, А ПЕРЕД НАМИ УКРАЇНА".

З таким моттом попала в руки ред. Діла відозва якоїсь таємної військової орґанізації. Заклик чи відозва підписана анонімом. Звернена вона до старшин і козаків, яких закликає до орґанізації в лавах якоїсь теж анонімної армії, що має визволяти Україну. Нова армія має черпати свої життеві соки з українського народу, а капіталістичну Европу має переконати своїми подвигами про те, що Україна живе. Щойно тоді зможе вона рухувати на повну підтримку капіталістичної Европи. Дух відозви каже читачеви домірковуватися, що походить вона мабуть з українських монархістичних, чи краще гетьманських кол. В основі політичної плятформи відозви лежить крім ідеї державного незалежництва також ідея соборництва. Дивоглядним виглядає те, що така конспіративна установа висилає свої відозви почтою. Той факт каже нам рахуватися і з тим, що анонімова установа може лянсувати з незбагнутим царством провокації.

МОДЕРНИЙ „ПРОМИСЛОВЕЦЬ".

Є ним Озія Вольф Ґассенбанер, що під назвищем Ґольца допустився цілої низки зловживань. Був мулярем, а подався за студ. університету. З війська здезертував давно і жив з того, що під покришкою женячки виманював від жінок гроші. Так звів якусь Рор у Бібрці й забрав у неї 100 долярів. Таксамо поступав з Реґіною Вайнтравб у Львові, забравши в неї 250 зол., і з Нетті Кертер у Городку, яку також ограбив. На днях його арештували й відставили до поліційно-слідчої експозитури у Львові.

ХТО ВИНЕН?

Дня 17. м. м. відбувся в станиславівській українській ґімназії іспит зрілости тих, що їх репробовано перед феріями. З чотирьох кандидатів здало трьох, а один мусів упасти, бо так вимагала опінія кураторії.. Нещасний, якого репробовано вдруге, взяв собі це так до серця, що в розпуці перетяв собі гортанку таки на місці і зараз номер. Був ним Юлій Когутяк, що з горя скінчив так траґічно на очах тих, що його репробували. Цей сумний випадок викликав зрозуміле враження й відрух в цілому місті.

НЕ ЗАБРАКНЕ ОПАЛУ ЛЮДЯМ.

Професор Мек Лінен, голова департаменту фізики на університеті в Торонто (Канада) говорить, що люде не потрібують боятися за опал, як прийде колись до того, що камінного вугля вже не стане. Професор говорить, що люде в будуччині будуть огрівати свої хати ґазом гелієм. Це такий сильний опал, що не багато його треба, щоби огрівати всі будинки в осередку Торонта через цілу зиму.

НОВИЙ ЕПИСКОП.

Перемиська дієцезія одержала епископа-суфраґана (помічника). З огляду на слабе здоровля перемиського епископа о. д-ра Коциловського, який не в силі сповняти всіх обовязків, звязаних з кермою такої великої дієцезії, як перемиська, римська курія призначила перемиським епископом-суфраґаном о. д-ра Григорія Лакоту, ректора духовної семинарії й ґенерального вікарія в Перемишлі.

НОВА ШПІОНСЬКА АФЕРА НА УКРАЇНІ.

З інтервю, яке мав кореспондент харківських „Вістей" з головою ДПУ. на Україні Балицьким, виходить, що на Україні відкрито зовсім випадково добре замасковану шпіонську орґанізацію, тим разом грузинську. Нитки тієї орґанізації тягнулися з Грузії через Київ, Львів і Варшаву до осередку грузинської еміґрації в Парижі. На польсько-радянському кордоні зловила радянська прикордонна варта двох людей, що намагалися перейти границю. По доконаній ревізії виявилося, що були це Грузин Капітон Анджапарідзе (псевд. „Філіп") і Поляк Положний (псевд. „Костя"). Перший працював з доручення грузинського центру в Парижі, другий з доручення польського ґенерального штабу у Варшаві. Везли вони зі собою багато компромітуючого матеріялу. На слідстві виявили, що париський грузинський центр був звязаний з польським штабом і що мав при ньому своїх довірених людей Грузинів. Ці останні займають навіть високі становища в польській армії. На спілку з Поляками вислали Грузини своїх людей до СРСР. Шлях вів через Київ, де була грузинська громада, що переправляла висланників далі до Грузії. У звязку з тою аферою арештовано багато Грузинів у Київі, Харкові, Саратові й — очевидно — в Грузії. Скоро має відбутися великий процес. Грузинські висланники, що їздили звичайно в товаристві польських агентів через Україну до Грузії, працювали з доручення Ноя Джорданії, Церетелі, Гегечкорі, Рамішвілі й инших визначних меншовицьких діячів.

ПРОДУКЦІЯ ПАПЕРОВИХ ФІЛЬМІВ.

Досі фабрикували фільми виключно з целюльоіда. Але той матеріял дуже дорогий, а крім того і невідповідний, бо скоро запалюється й горить. Тому вже часто займалися питанням, як би то найти відповіднійший матеріял, але не найшли ніщо ліпшого, бо дотеперішний спосіб проекції (висвітлювання) вимагає прозорого матеріялу. Та недавно один голяндський інжинір винайшов апарат, який вможливлює висвітлювати не лише целюльоідові образи. Матеріял той значно дешевший від целюльози. Крім того паперові фільми можна друкарським способом легко кольорувати, що передусім важне при наукових фільмах.

З ЖАРТУ НАУКОВА ДИСКУСІЯ.

Анґлія займається живо пригодою вченого археольоґа Вудворда, члена Наукової Академії, який видав книжку про „твір мистецтва на кости з палеольоґічної доби". Цю кість, яку він признав цінною знахідкою, найшли перед роками два школярі на провінції й хотіли зробити збитка свому вчителеві, що також займався археольоґією. Учитель рішив, що це цінний передісторичний мистецький предмет — та для перевірки своїх теорій звернувся за розясненнями ще до вченого Вудворда. Після наукової розвідки Вудворда, один з молодих учених Солляс, звернув його увагу, що він помиляється. На засіданні Солляс покликався на свідоцтво вчителів з ґімназії, де школярі зробили цього збитка і самих школярів, які нині є вже дорослими людьми. Головний винуватець жарту — помер, а його товариш не пригадує собі обставин знахідки. Цим ускладнюється дискусія між ученими. Вудворд осміяний у публичній опінії піддержує свої тези. Солляр та инші доказують, що „мистецькі" знаки на кости зроблені самими школярами.

ТУРЕЧЧИНА ЕВРОПЕІЗУЄТЬСЯ.

Анґорська палата затвердила вповні весь цивільний швайцарський кодекс як закони, що від цього часу будуть обовязувати в Туреччині. Є це рішучий крок, що зриває з теперішньою турецькою традицією. Між релігійною і політичною владою істнує повний поділ у суспільнім житті. Поліґамія заборонена. Кожна особа, дійшовши до повнолітного віку, має повну свободу вибрати собі релігію, згідно з власними пересвідченнями. Як бачимо, Туреччина навіть випереджує в своїм поступі деякі европейські держави. Вікові традиції перетворюються під впливом кількох енерґійних провідників, що не хотять задержати для Туреччини старої слави — азійської держави.

КОНФІСКАЦІЙНИЙ БІЛЯНС ЗА СІЧЕНЬ.

У січні було в Польщі 42 конфіскати українських ґазет, 24 польських, 2 жидівських, 2 німецьких і 1 конфіската білоруської преси. Як бачимо то в цій ділянці Українці все ще на першому місці. Занотуємо ще на вічну памятку, що на саме тільки „Діло" і „Свободу" припало в січні 21 конфіскат, себто половина конфіскат, що впала в тому місяці на всю українську пресу.

ВІДВІДАВ РІДНИЙ КРАЙ.

З Ремітен, Н. Дж., пишуть нам:

Дня 6. лютого повернув наш громадянин Стефан і Анна Григорчук з прогулькової подорожі до рідного краю.

Д. Григорчук є членом від. 332 У. Н. Союза. Він каже, що в рідному краю в теперішню пору нужда і голод, але нарід не тратить надії на ліпшу будучину. — Член.

ПОВНА НЕВДАЧА СЕСІЇ ЛІҐИ НАРОДІВ У ЖЕНЕВІ

ЖЕНЕВА, 16. марта. — По торгах і спорах виявилось, що сесію Збору і Ради Ліґи Народів скликано тепер зовсім безцільно. Держави не могли погодитись на вибір Німеччини до Ради Ліґи Народів і на допущенне туди других держав.

Коли Франція виступила з Польщею, зараз другі держави поставились проти сього, а інші видвигнули такесаме домаганне для себе.

Пробовано компромісів, уступок, угод, порозумінь і концесій, але все те розбилося.

Вкінці побачили держави, які підписали локарненський договір, що не вийдуть із сліпого кута і постановили відложити сесію Збору і Ради Ліґи Народів на осінь.

Німеччина, Бельґія, Франція, Велика Британія й Італія видали спільну заяву, в якій кажуть, що хотяй вживали всіх заходів, не могли побороти перепон і рішились відкласти справу на пізнійше. Міжтим, кажуть, будуть далі працювати в дусі Локарна і вірять, що остаточно він побідить в цілій Европі.

„НЕ УБИВАЛИ".

КІЄТІ, Італія, 16. марта. — Всі пять обжалуваних за убитте соціялістичного посла Маттеотті заперечили сьогодня на розправі свою вину, кажучи, що його ніхто не убивав, а помер він природною смертю.

КРИТИКУЄ БРІЯНДА.

ЛОНДОН, 16. марта. — Дневник Таймс критикує Бріянда яко головного виновника розбиття теперішньої сесії Ліґи Народів.

Таймс каже, що колиб Бріян був не видвигав справи місця для Польщі, то й Еспанія і Бразилія були би не робили тогосамого. Тепер, каже Таймс, вина спадає головно на нього.

ЧЕМБЕРЛЕЙН ВІДІЙДЕ?

ЛОНДОН, 16. марта. — Вину за невдачу теперішньої надзвичайної сесії Ліґи Народів приписують не тільки Бріяндови але й Чемберлейнови і тому ворожать йому недалекий упадок.

БРІЯН ВИРАТУВАВСЯ.

ПАРИЖ, 16. марта. — Відложеннє сесії Ліґи Народів, як тут кажуть, хвилево вибратувало Бріянда від поновного скорого упадку.

Він в четвер виголосить в парляменті промову і, як запевнюють, тепер має підперте лівиці.

ІТАЛІЯ И НІМЕЧЧИНА.

РИМ, 16. марта. — Італійська преса, а зокрема фашістська, виступає рішуго проти признання в будуччині кольоній в Африці Німеччині.

Ґазети пишуть, що Італія має більше право до тих кольоній, хотяйби вони передше належали до Німеччини, аніж Німеччина, бо вона не має інтересів на Середземному морі.

ЛЕТЯТЬ ДО ЯПОНІЇ.

КОПЕНГАҐА, столиця Данії, 16. марта. — Відсі відлетіло двох данських військових летунів у дорогу на схід. Вони перелетять Европу й Азію. Метою їх лету Токіо, столиця Японії.

ПОВІНЬ НА ЛИТВІ.

РИҐА, столиця Латвії, 16. марта. — З Ковна, теперішньої столиці Литви, повідомляють, що там вода залила ціле місто і в повені згинуло 18 осіб.

ВІЙНА У СИРІЇ.

БЕЙРУТ, Сирія (Азія), 16. марта. — Недавня борня між Французами і повстанцями біля Дамаску покінчилась побідою Французів. Французи кажуть, що борня була дуже завзята, але вони потерпіли тільки малі страти.

ПАЛАТИ НА ПРОДАЖ.

ЛЕНІНҐРАД, Московщина, 16. марта. — Російське советське правительство подає до відома, що винайме на довші літа або продасть Росіянам або чужинцям палати бувших царів і їх родин в Ленінґраді, коли згодяться їх направити і платити податки.

БОРОТЬБА ЗА СТОЛИЦЮ.

ЦАРГОРОД, Туреччина, 16. марта. — Президент Туреччини Мустафа Кемал паша повідомив закордонні представництва в Царгороді, що турецьке правительство доручує їм перенестись до Анґори, в Малій Азії, куди вже постійно перенесена столиця з Царгорода. Інакше, каже Кемал паша, турецьке правительство буде іґнорувати всі закордонні представництва в Царгороді.

ВЕЖА ДЛЯ МЕДІОЛЯНУ.

МЕДІОЛЯН, Італія, 15. марта. — Місто Медіолян поставить тут велику зелізну вежу, яка мати-ме імя Муссолінія. Вежа буде більша від паризької вежі Айфля. Будова скінчиться за два роки.

СТАРИННЕ МІСТО ПІД МОСКВОЮ.

МОСКВА, 15. марта. — Російські археольоґи найшли біля Москви останки старинного міста, яке кажуть, істнувало 500 літ перед Христом, коли люди щойно переходили з камінної епохи і зачинали вживати металевих знадобів намісць камінних.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES; Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинока число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
В Канаді належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗНОВА ВИНУВАТИЙ ІМІҐРАНТ

Рівночасно з кількох сторін піднявся голос за депортацією іміґрантів. Рух вийшов відай з Шикаґо, котре, від якогось часу залякане новою повенню злочинів, кидається гістерично за якоюсь зарадою. Горожани сього міста через свої організації віднеслися були навіть до федерального уряду з прозьбою о ратунок, хоча справа поборювання злочинів належить головно до стейтових урядів. Опісля шикаґовський дневник Трибюн почав кампанію за депортацією іміґрантів-злочинців, на тій основі, що мовляв іміґранти передовсім відвічальні за злочини. Наконець у Ню Йорку відгукнувся на сі викрики проти іміґрантів стейтовий комишенер вязниць Кенеді, який собі докинув слово за як найскоршим висиланнем з краю тих іміґрантів, які попали за якусь провину до вязниці. Кенеді виступив з думкою, що головною хибою теперішнього іміґраційного закона є повільність у відсиланню назад таких іміґрантів.

Сі дві кампанії сходяться в богато точках зі собою, бо основою обох є певного рода недовіря до іміґранта й обі будуть мати сей вплив на американську публику, що се недовіря ще більше поглибиться. Читачі американських газет, нахлипавшися таких вісток, за короткий час певно забудуть, що говорила шикаґовська Трибюн чи нюйорський вязничний комишенер. В їх памяти останеться лишень якесь загальне почуття відрази чи неохоти до іміґрантів. Шикаґовська Трибюн звертається своєю агітацією за депортацією злочинців, а головно Італійців зі Сицилії, але читачі сеї газети, з яких богато не знає ріжниці межи Сицилійцем а другими племенами, буде далі жити з виразно неочеркненою ненавистю-страхом супроти всіх іміґрантів.

Се є суспільна шкода, яка мусить виникнути з подібної аґітації, колиб навіть вона мала якісь розумові основи. А тепер чи має вона ті розумові основи? Що серед іміґрантів попадають люди, які не надаються до громадського життя не лишень в Америці, але й де инде в світі, сього заперечити не можна. Є такі люди не лишень у Сицилійців, але й серед Італійців з других частий Італії, і серед других народів, і серед самих Американців. Всякий край, який вважає для себе корисним допустити більше число людий в свої границі, мусить тим самим брати на себе ризико, що серед маси пожиточних і вартісних людий попадуть також люди менчої вартости, а то й шкідливі для суспільности.

Правда теж, що деколи іміґранти дають більше злочинців чи божевільних людий, як дають уроженці. Сьому й дивуватися не можна, бо людина, яка приходить у чужий край, в зовсім відмінні відносини й умови життя, находиться під богато тяжчим умовим напруженнем, як людина, яка в даному краю родилася, виховалася й дозріла. Значить, винувати тут самих іміґрантів за злочини чи божевільства великої основи нема. Винуваті тут не тільки самі іміґранти, але й новина умов їх життя в прибраній вітчині. Тому слушно відай булоби, щоби й сей край, коли він готовий побирати працю таких іміґрантів, коли він готов збогачуватися працею сих іміґрантів, брав на себе також і ризико з їх кримінальности чи умових недостач. Старий край може слушно спитати Америку, на якій основі вона відсилає назад його уроження, коли він став злочинцем або божевільним над напруженнем американського життя.

Відсилання назад іміґрантів, які показали злочинні нахили або умові збочення дає велике поле до несправедливости. Коли Трибюн розголосила свою кампанію за депортацією Сицилійців, розгляд фактів показав, що зложеми тих Сицилійців ні один не був арештований за злочини, звязані з повенею злочинів у Шикаґо. Одні з них були арештовані за беззаконний приїзд до Злуч. Держав, другі згубили свої папери, инчі не памятали, на котрім кораблі вони приїхали, а один не міг доказати, що він набавився своєї очної недуги вже по приїзді в Америку. На скільки поможе для поборювання повени злочинів депортація сих людий? І чи не буде така депортація зігнанням люти на зовсім невинних людях, які не можуть боронитися? Чи не порівнають трактовання таких „злочинців" з трактованням приміром графині Кеткарт, котра без сумніву допустилася вчинку, за який її певно булиби відослали, якби вона була бідним іміґрантом, без приятелів, без грошій.

Наконець, ще один цікавий факт. Підчас того, як шикаґовська Трибюн вела кампанію за депортацією Сицилійців, в шикаґовських газетах розвелася завзята боротьба межи двома фракціями стейтової републиканської партії, і одна фракція подала в газетах фотографію визначних провідників другої фракції, серед яких були й прокуратори, й судії, в товаристві бандитів з одної з найлютійших шикаґовських розбійничих шайок. Заключення зі сеї фотоґрафії могло бути лишень таке, що републиканські провідники вживали сих бандитів для своїх партійних цілий. Чиж можна назвати се справедливостю, щоби сі поважні провідники американської суспільности, які для виборів наймали бандитів, не то що малиби уникнути кари, але й ще занимати уряди, а іміґранти-бандити, яких родовиті Американці помагали деморалізувати, мали йти до вязниці, а відтак малиби бути прогнані з краю?

Молодий.

ПРОБА МОРАЛЬНОЇ СИЛИ

(В університетській справі)

Пан Грабський, польський міністер освіти, влаштував собі чергову комедію. На його кивок явився на сцену вірний хлоп з „русинів", складаючи чолобитню перед польською державністю і молячи дарунку для „руського народу" в виді університета. Як перед роком, так само й цим разом така роля припала др. Романові Смаль-Стоцькому, який рішився вже бути самостійним актором для цього роду водевілів.

Як перед роком так і цим разом „університетська", чи вірніще „руско - інститутська" справа виринає в момент найбільшої скрути для польського скарбу, коли Польща стоїть перед дилемою: або заграничну позичка і втихомирення (хоч на якийсь час), або хатня революція. Що для добуття заграничної позички має деяке значіння обставина, чи в нутрі краю є лад і спокій, з окрема чи Українці вдоволені своєю долею — про це повсідуче ще раз політика польської влади і черговий виступ п. Стоцького, як знаряддя тої політики.

Звичайно виступи зі заявами вірности польській владі і католицькій церкві (як в Польщі нічого не змінилось від часів Дедущицьких, Потоцьких і т. д.!), потрібні тільки на експорт, для закордонних фінансових кругів. Тому їх вартість тим більша, чим більший гурт під ними підпишеться. Свого часу таку ролю відограли в варшавському соймі заяви „хліборобських" послів (Ількова і ко.); одначе особа Ількова вже нікуди не годиться, настільки вже відома світові історія з „виборами" цього пана на „представника" українського населення. Добре було-б, коли-б хоч одна політична група з дійсних Українців заявила свою лояльність. Добре було-б — та ба... Немає такої. Навіть УНДО, попікши пальці на своїй першій угодовій спробі (1923 р.), не рішається другий раз в гречку... Прийшлось сягнути до професури... На сцену виступає відомий п. Стоцький, покликуючись на цілий ряд осіб з професури при цьому.

Кажуть, що десь там у мирових договорах стоїть записано, що Польща окрім автономії для Галичини, повинна дати Українцям університет. Звичайно договір договором. З договорів сильні беруть те, що їм корисне, а слабі, мовляв, нехай доходять свого права... В кожному разі пункти про автономію і університет, це для Польщі гачок, яким вона думає вхувати українську рибку, мовляв, дамо, але будьте чемні і лояльні...

Українське громадянство, особливо те молоде, що активно брало участь у визвольній боротьбі, показало себе на залі, на висоті ситуації. Воно зразу в перших роках польської окупації поставило справу університету на реальний ґрунт: не чекаючи державної ласки, створило свій власний, приватний університет. Це була відповідь зрілої нації на дипломатію другої нації не менш зрілої і заправленої в хитрощах. На польський гачок ловляться тільки Ількові і Стоцькі.

Львівський український університет держався, поки було його сил. Одначе без засобів і без сакраментального „права публичности", навіть серед суспільства, котре нюхало революцію, йому прийшлось важко пробиватись. В даний мент українські високі школи у Львові так як би не істнували. Українство фактично позбавлене своєї високої школи. Момент доволі спритяливий для виступу Стоцького. Покуса велика.

З признанням треба ствердити, що українське громадянство і цим разом не піддалось покусі і не дало себе піддурити. Виступ Стоцького і тих осіб з професури, які не відкликали своєї участи в його „дипльоматичних" заходах (Дністрянський, Колесса) викликав бурю негодовання в краю і на еміґрації. Запротестувало навіть УНДО (партія націонал-демократів), з якого рядів походить більшість професорів, яких імена виринули в звязку з виступом Стоцького в краю. По краю та еміграції пройшов електричний ток стихійного відпору. З задоволенням треба признати велику одноцушність в цій справі як Галичан, так і Наддніпрянців. Всі відчули, що справа йде не про „інститут", а про саму душу української політики: про те, чи може Українець складати окупантській державі заяву вірности чи ні?

Українське громадянство цим разом дало відповідь виразніщу як перед роком. Воно, устами молоді, партій, парляментарної репрезентанції, преси сказало: **Ніколи Українець не визнає чужинецької окупації і за жадну ціну!** Тим більше не визнає її за ціну оперетичного „інституту" на горищі польської щадничої каси у Кракові!

Професурі, котра встряла в цю справу, мусить бути дана належна кваліфікація за їхній негромадський проступок. Цього вимагає розумна тактика самооборони нації: не можна породнтися на те, щоб їх дух, дух рабства заражував громадську атмосферу.

Ми не кажемо, що Українці не повинні „брати" від Поляків університет, автономію тощо. Навпаки, коли дійсно даватимуть, (а даватимуть, це ми добре знаємо, тільки при абсолютній безвиїхідности ситуації), українство візьме те, що йому належиться за його кріваві податки. Але річ в тому як брати: як старець, жебрак, чи як **людина!** Українство може „брати" уступки від своїх ворогів, але в замін за це воно не може давати нічого. Перше тому, що нічого не має, бо стративши, друге тому — що одиноке, що йому ще зосталося, це його душа, його віра в своє визволення. Ця віра ще є в масах Західньої України. Заяви лояльности польській чи иншій якій державі, коли вони робляться українськими відповідальними чинниками, убивають в масі те останнє майно, яке йому ще лишилося — **волю до самостійности.**

Ця воля — це останній атут для українства. Ількові, Даниловичі, Стоцькі, Дністрянські і Колесси рішаються проміняти його за... інститут. Стоцький з минулого року удостоївся навіть катедри у варшавському університеті!...

Справа йде про боротьбу двох світоглядів: світогляду національної політики зі світоглядом ц. к. професорів і державних пенсистів. Не даром разом зі Стоцьким виступають імена самих тільки „бувших", габілітованих ще Австрією професорів.

Віримо, що рація політики нації візьме верх над рацією політики гуртка бюрократів.

„Наша Громада".

ДО ВСІХ ДОПИСУВАТЕЛІВ.

Просимо затямити собі:

1. — Дописі писати коротко.

2. — Виразно і читко.

3. — Лиш по одній стороні паперу

4. — В дописях подавати лиш правдиві вісти.

5. — Писати лише про річи цікаві для усього загалу читачів, або бодай його значної части.

6. — В дописях нікого не перехвалювати без дійсної заслуги.

7. — Не лаяти нікого особисто, ані не нападати, ані не зачіпати.

8. — Не жадати звороту дописі, яку дописуватель написав за кілька мінут (коли її дуже потребує, може у себе оставити відпис).

9. — Не посилати „нагаих" дописий з домаганием „сейчас" помістити, бо се звичайно тілько показує, що дописуватель опізнився і хоче, щоб редакція се надолужила.

10. — Не присилати до редакції стихів і поезій неподалих щодо форми, або безвартних щодо змісту; а до того [illegible]

ДОПИСІ.

КАРНЕҐІ, ПА.

На поміч рідному краєви.

Колядувати ходили: Юрій Шоломинський, Іван Михальцьо, Андрій Венгрин, Максим Луців, Йосиф Пшеничка, Николай Брандибура, Іван Козар, Теодор Прядка, Стефан Ялечко, Захар Чайка, Дмитро Гойсан, Теодор Машляни, Стефан Гузиляк, Іван Венгрин, Стефан Харитан і Олекса Ананевич.

До Комітету вибрані: Юрій Шоломинський, предс., Яків Гойсан, кас., і Захар Чайка, сек.

Колядники ходили по хатах і збирали жертви.

Жертвували по $5.00: Андрій Филипчак; по $2.00: о. К. Курило, С. Ялечко, А. А. Кушіль, М. Попівчак, Й. Попівчак; по $1.75: Йосиф Левицький; по $1.50: Жид Бордентал і Мик. Шляхта; по $1.00: Антін Недбала, Іван Стиранка, фік., Павло Вовк, Стефан Гойсан, Стефан Кунцко, Василь Захарко, Михайло Волошановський, Николай Сіварський, Николай Стецко, Лука Кравчишин, Николай Стефура, Стефан Вовк, Стефан Спинда, Антін Ятуповський, Петро Грицько, Харитина Фетяшко, Петро Качмар, Михайло Дулик, Тимко Остафій, Андрій Задиляк, Стефан Шпинда, (мол.), Николай Брандибура, Дмитро Гурей, Николай Коґут, Розалія Коптус, Іван Цапик, Петро Хома, Стефан Корба, Стефан Харитан, Іван Грацонь, Іван Даньковський, Іван Венгрин, Іван Станчак, Антін Щерба, Василь Гаврищ, Давид Кос, Яків Войнар, Лука Секелак, Іван Мельник, Андрій Брандибура, Захарій Чайка, Йосиф Клим, Дмитро Гойсан, Іван Турко, Василь Боднар, Михайло Корюняк, Йосиф Волянський, Никита Остафій, Михайло Плеш, Семен Мармула, Дмитро Збалишин, Андрій Ананевич, Юрко Шаламінський, Юстіян Тилявський, Дмитро Тилявський, Данько Дадьо, Николай Бунко, Іван Швед, Максим Луцко, Николай Садовський, Адам Сирота, Стефан Кос, Іван Михальцьо, Михайло Звальчак, Мих. Зарічняк, Стефан Шамеля, Яків Гойсан, Ксеня Деревяник, Онуфер Копко, Йосиф Заремба, Гриць Гойдош, Юрко Вархоляк, Теодор Масляни, Теодор Прятка, Іван Патрош, Іван Залецький, Андрій Венгрин, Гриць Мельник, Андрій Лявковський, Андрій Попівчак, Кость Салинський, Петро Матвійчак, Михайло Лещак, Іван -Заленчук, Петро Телип, Юстина Гірняк, Василь Шкрабут, Гриць Чайковський, Петро Гузар, Семен Клапач, Іван Харітан, Дмитро Яворський, Дмитро Стеранчак, Іван Балівський, (син), Дмитро Оріщак, Василь Дудусь, Николай Филипчак, Андрій Медвідь, Іван Лесняк, Андрій Крупа, Іван Яворський, Гриць Лазорко, Николай Жук, Теодор Пастерчак, Лазорко Починок, Анна Пастерчак, Олекса Сус, Петро Дрозд, Іван Лаврук, Андрій Телип, Василь Святковський, Николай Винник, Іван Панчишин, Антін Кобаля, Йосиф Москанич, Михайло Семочко, Теодозій Вахновський, Іван Заріч-няк, Йосиф Пшеничка, Лука Кутин, Петро Гомирда, Михайло Тимчак, Іван Кушнір, Стефан Ґудзиляк; по 75 цнт.: Василь Пиш, Гавриїл Демян, Текля Козар, Лука Святковський: по 50 цнт.: Іван Фридрик, Панько Попівчак, Василь Дичка, Стефан Смарщ, Стефан Голуб, Іван Кушнір, Зофія Лесняк, Марія Ґриценько, Ірина Масурак, о. Н. Н., Іван Панько, Іван Стеранка, Михайло Бакайза, Іван Головатий, Іван Хома, Дмитро Капраль, Петро Пасвавський, Захар Судяк, Петро Штляр, Анна Лещак, Филип Маслач, Андрій Матвійчак, Антін Рак, Теодор Кілик, Йосиф Попівчак, Лесько Рак, Петро Подола, Йосиф Сус, Андрій Жила, Йосиф Корба, Сафран Пашкевич, Дмитро Куньцьо, Сидор Хоритар, Стефан Салак, Розаля Брозина, Антін Боґдан, Михайло Капелюх, Дмитро Шпинда, Петро Пронько, Андрій Пронько, Дмитро Святковський, Данько Ленько, Теодор Кулик, Лесько Пакош, Николай Мельник, Денис Бінський, Стефан Ющак, Стефан Сембрат, Михайло Щерба, Яцко Дзюла, Іван Білевич, Іван Гибай, Яцко Цалий, Андрій Станчак, Андрій Остафій, Онуфер Секелик, Гриць Гуран, Іван Козий, Гриць Вархоляк, Михайло Керик, Гнат Галущак, Іван Хованець, Гр. Микитака; по 25 цнт.: Олекса Давичук, Лука Кулик, Гриць Мучка, Павло Журнецький, Нестор Мохна, Селвестер Гончар. Разом всіх грошей зібрано $190.00.

Ці гроші розділено, як слідує: $90.00 на Рідну Школу, $35.00 на політичних вязнів; $30.00 на інвалідів; $30.00 на сироти.

Усім жертводавцям найщиріще дякуємо. Усі ми сповняли народній обовязок для нашої батьківщини.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Коляда на Рідну Школу в краю і в Америці.

Тов. Укр. Жіноча Поміч заколядувало цего року на школи $267.70, з того вислано $130 до Педагогічного Тов. у Львові, оплата виносила $2.85, на школу в Ню Йорку передано $134.85.

Всім жертводавцям і тим, що ходили колядувати, складає сердечну подяку Укр. Жін. Поміч.

Коляду зложили:

По $5: Й. Соловка, Я. Фидан і С. Ковбаснюк; по $3: Дмитришин, Н. Місак, Н. Вовків, Понятишин і М. Слободян; по $2: М. Тарновський, І. Зборовський, В. Шумний, А. Паламар, І. Задорожний, Й. Забавчук, Д. Щх, А. Бих, В. Бих, П. Бих, Н. Билинець, С. Бздел, Й. Мулярчук, А. Нишка, А. Дуда, Н. Бабій, А. Садлер, В. Лайяк, М. Коваль, С. Кофман, Ю. Ярема, П. Гаврилів, Т. Витрикуш, М. Серетна, І. Янкович, Мартинець, Музика, Бріцький, Костів, Додак, Тарас, Мельничук і К. Лацак; по $1.50: Т. Долішний, М. Лозенкі і А. Віщук; М. Сокач $1.25; по $1: Сокач, Лудкевич, Макар, Сеник, Кравчук, Ниський, Чирнецька, Прокоп, Панчишин, Н. Чимирис, Кмета, М. Гунчак, І. Хархан, А. Лата, І. Бабій, М. Ґавронський, П. Лука, П. Лищук, С. Ґулай, Я. Дуда, С. Дублик, Н. Білий, І. Ярмала, Ф. Просконовський, Г. Теловяк, М. Стецький, Т. Сандий, Билянська, А. Кузів, Д. Дума, Й. А. Островський, І. Андепянько, С. Похмурський, М. Бодаховський, М. Тамський, П. Хлистун, І. Лозенкі, Ю. Демчук, М. Тиз, С. Легкий, М. Петрик, М. Юско, В. Заставний, В. Лазута, Т. Йосик, А. Свитак, М. Никифорчин, С. Яремчук, М. Крийка, Мартинець, Я. Мороз, Г. Конюх, І. Сеньк, Я. Корнаґ, Січовий Базар, П. Гринишин, П. Боднар, С. Бриґідир, П. Ґурай, Н. Олійник, Д. Пакицький, В. Лилик, Г. Рурний, С. Гітіль, П. Ерет, А. Гриняк, Н. Шура, П. Лугач, В. Вітрик, М. Кушмирак, М. Савка, Я. Лошко, Т. Романчук, М. Баляс, А. Залиньский, Ф. Луців, І. Гірко, Г. Макогін, І. Бойчук, С. Шиш, П. Михалюк, М. Мигович, М. Буздиґан, І. Ґалецький, Т. Нісолів, Е. Кобзар, І. Каппеці, І. Лоєвич, І. Промісько, І. Карпа, Содомора, І. Гарасимка, М. Муда, М. Черницько, М. Каспер, А. Душник, Е. Тишан, І. Дисановський, Г. Дибляник, Тураш, Тураш, Марчук, Кіт, Стетисач, Базар, Бондарик, Арнук, Солтис, Медвідь, Закан, Мельник, Дякович, Крицька, Присляк, Вовк, Семків, Прокопів, Мелета, Боднарук, Баляс, Кіт, Вишиваний, Немчук, Параньна, Ониська, Малик, Киничка, Добак, Волинська, Говил, Питльований, Гарбовитий, Скиба, Литвин, Будяк, Демко, Лешко, Шмікуліс, Лаврів, В. Лазута, А. Качмарова, Т. Качмар, І. Дух, П. Васильків, Т. Куций, Й. Серетний, І. Ткач, І. Веньґер, М. Веньґер і А. Ковалишин; по 50 ц.: Я. Папайчук, Н. Тажай, К. Герка, А. Френко, М. Шпцко, В. Конувал, М. Боренко, Н. Стебек, К. Провсько, І. Приймак, Середюк, Цільник, Баран, Брездель, Віташ, Бабяк, Рудий, Т. Предикевич, П. Пястух, Ю. Кулек, О. Процький, Д. Сокач, М. Лазута, Д. Богатюк і Малик; Н. Н. 45 ц.; Ю. Коніцький 30 ц.; по 25 ц.: М. Пилик, І. Дувак, П. Симкович, Ф. Нипик, Винзен і Пукась; Н. Доткун 20 ц. — Разом $267.70.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Коляда тов. Зап. Січ, від. 75.

Як попередніх років так і сего вчасі Рождества Христового зібралось кількох членів товариства, С. Дідула, С. Михалюк, Т. Гураль, А. Турчин, І. Космина, М. Дворчин і А. Гирич, і не зважаючи на умучення і зимно пійшли колядувати, щоби хотяй вчасти помогти в старім краю найбільше потребуючим. Коляду зложили:

По $5: Т. Кіліян, Н. Золоторович, R. Zlotorowich; по $3: І. Тибінка, Д. Копиків; по $2: П. Цімер, М. Паславський, М. Заблоцький, Н. Поглод, Й. Шиманський; Т. Опалюх $1.50; по $1: І. Фаринник, В. Чмир, С. Франків, М. Престаш, О. Черевешка, Н. Дворчин, І. Космина, Т. Ґураль, А. Ґирич, С. Михалюк, І. Михалюк, М. Гуцало, Г. Маланяк, С. Дідула, М. Німа, І. Янкич, Й. Сварищ, Й. Сова, Т. Гапа, Д. Мельник, К. Мельник, Амб. Пшеничний, І. Дисак, І. Гулька, М. Мариняк, І. Приймак, А. Комаринський, Т. Михорак, В. Пук, І. Бенько, А. Турчин, Г. Гейзер, І. Горняк, Д. Фудяк, В. Фортуна, Д. Лабяк, А. Маланяк, Й. Шептак, О. Зданькевич, А. Горбаль, І. Слупецький, С. Савран; по 50 ц.: А. Чмир, Вал. Марчінес, Г. Чмир; по 25 ц.: Анна Поглод. — Разом $76.25.

Щоби наш відділ не завстидався між другими місцевостями з колядою, зібрались діти з нашого молодечого відділу і пійшли нам на поміч, за що їм належиться честь і слава, а передівсім їх родичам, що виховують діти на честь і поміч своєму народови. Імена колядників діточих: Д. Михалюк, Т. Комаринський, Агаф. Михалюк, М. Команринський, Ольга Комаринська. Коляду зложили:

По $1: І. Комаринський, А. Комаринський, Н. Поглод, Г. Маланяк, С. Савран, Г. Мариняк, М. Німа, К. Борищак, А. Котович, К. Квасніцька, С. Михалюк, Ольга Романчук, К. Копиків, К. Бортник, Т. Ґураль, В. Чмир, Н. Дворчин; по 75 ц.: Опалюх, І. Космина; по 50 ц.: Ю. Горбаль, Т. Горбаль, О. Зданькевич, Й. Шептак, В. Чорній, А. Ґирич, В. Космина, С. Бандурка, С. Дідула, В. Ґирич, А. Михалюк, Т. Гапа, А. Горінь, Д. Лабяк, М. Паславський, П. Даньчишин, І. Ворко; А. Козяр 40 ц.; Г. Вітик 35 ц.; Т. Міхорак 30 ц.; по 25 ц.: Сапович, Н. І. Іваніцький, Н. І. І. Ягнич, Н. І. Терлецький, Н. І. С. Рибак, Оль. Копиків, Н. Копиків, Ю. Шиманський, С. Коваль, Н. І.; по 15 ц.: Підпиригора. Діти не подали спису з Нового Року на $6.30. Разом $37.50.

Діти заколядували	$37.50
Товариство	76.25
Разом	$113.75

Гроші розділено так:

Рідна Школа	$50.00
Тов. Просвіта	15.00
Інвалідам	15.00
Сиротам	10.00
Тов. Прих. Освіти у Відні	10.00
Розходи	8.00
Разом	$108.00
Зістало в колядників	5.75

Гроші вислано до краю в американській валюті. Усім трудящим і жертводавцям спасибіг за добре діло.

Колядник.

ВІЛІЯМСТАВН, Н. ДЖ.

Представлення.

В нашій маленькій шкільній парохії за стараннем шкільного комітету і нашого старенького учителя завязався аматорський кружок із шкільних дівчат і 4 фармерів. Відограло дня 9. м. м. преставлення Гостина св. Отця Николая. Воно мало відбутись на першого лютого але були дві перешкоди, що нам не прийшли костюми, і що ті що вибирались від нашої церкви кидали нам ріжні колоди під ноги, аби не допустити до представлення. Але що аматори і учитель були твердої волі і витривалости, довершили свого діла і досить удачно вивязались аматори з своїх роль, навіть напричуд гарно за так короткий час науки.

Присутний.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

РАДЯНСЬКА УКРАЇНА.

Українбанк. — Книгоспілка. — Державна антикварня. — Кінофікація села.

В Харкові відбувся 10. лютого зїзд пайщиків Українбанку. На ньому виголошено звіт з діяльности за минулий 1924/25 операційний рік. Зі звіту видно, що Банк значно поширив і скріпив свої звязки з кооперативами, але тільки з тими з поміж них, що виявили життєздатність і здорову господарку. Число виданих кредитів значно зросло. Їх сума виросла до 20 міліонів 500 тисяч карбованців, отже зросла на цілих 11 міліонів у порівнанні з попереднім 1923—24 операц. роком. Білянс банку на протязі минулого року дуже замітно зростав. Дня 1. жовтня 1924 р. виносив він 22 міліони, а дня 1-го жовтня 1925 р. дійшов до 37 міліонів. У першому кварталі цього операційного року підскочив він ще на півтора міліона карбованців. Вклади зросли в минулому році на цілих 10 міліонів карб., тобто на 121 відсотків. В загальному білянсі вклади піднеслися з 40 до 55 відсотків. Банк мав у минулому році 40 тисяч карбованців чистого прибутку. Пайовий капітал зростає за рік з одного до 4 міліонів карбованців. Тепер виносить він 10 відсотків білянсу. Товарові операції банку в значній мірі зменшилися

Рівночасно майже, 18. лютого відбулися також збори Книгоспілки (Всеукраїнська кооператива книговидавнича спілка). Зі звіту про працю спілки за третій з черги операційний рік (1924—25) довідуємося, що фінансовий її стан поставлений добре. У звітовому році мала вона 500 тисяч карб. чистого прибутку. Обороти досягли пять і пів міліона карб., причім у саму торговлю книжками пішло більше міліона, а на торговлю канцелярським приладдям півчварта міліона. Спілка видала 1,013 аркушів друку. Видано 438 назв книжок у 13 і пів міліонах примірників. 95 виданих книжок появилося в українській мові, 5 відсот. у російській і 0,2 відс. у жидівській. Щоби поширити як слід книжку, повідкривала Книгоспілка свої філії, що займалися кольпортажею і розпродажею книжок. Книгоспілка має крім того свої власні підприємства, як друкарні в Харкові, Київі та Охтирці та майстерні в тих самих і инших містах.

Коли взяти видання Книгоспілки за минулий рік та розглянути їх зміст, то вийде, що книжки кооперативного змісту становили 30 відс. видань, сільсько-господарського змісту 30 відс., шкільні підручники 20 відс., мистецька література 10 відс., а книжки иншого змісту теж 10 відсотків. В цьому 1926 операційному році Книгоспілка видаватиме кооперативний журнал на 10 — 15 аркушів. Крім видавання творів українських клясиків намічені видання творів деяких західно-европейських письменників в українських перекладах. На полі книжної торговлі має спілка заключити умови з усіми головними видавництвами України і Російської Федеративної Республики для повного задоволення кооперативної торговлі книжками. В пляні діяльности стоїть і поширення сітки книжно-торговельних кооператив, а також відкриття окремих курсів для підготовки кооперативних робітників в ділянці книжкової торговлі.

Президія Української Головнауки рішила заснувати в Київі державну антикварну крамницю. Організацію її доручено історичному Музеєві ім. Т. Шевченка в Київі. Одночасно і звязку з тим рішила організувати при Укрнауці господарсько-експльоатаційну секцію, що займатиметься організованим збиранням річей історичного та мистецького значіння, та вестиме боротьбу з приватним антикварним ринком.

Всеукраїнське фото-кіно-управління (ВУФКУ) предложило колегії народнього комісаріяту освіти подрібно розроблений плян для заосмотрення села кіновими апаратами і електричними стаціями і забезпечення тих установ фільмами. В цьому році ВУФКУ має намір дати на село 719 кіноапаратів і 199 електростацій. Робота розподілу має закінчитися по день 1. червня ц. р. До тепер розділено та уставлено і урухомлено по селах 93 апарати. Вартість одного кіноапарату виносить 666 карб., вартість одної електростації для нього 606 карб. Ціна винайму апаратів за один день виносить 5 і пів карбованців. Колегія Наркомсвіти затвердила плян з тим застереженням, що продаж апаратів має відбутися на основах довготермінових сплат найдалі до 3-х літ. ВУФКУ. буде доставчати апаратів для виконкомів, сільбудів і инших громадських установ, що ведуть культурно-освітню роботу на селі. Для розгляду фільмів призначених на село створено окрему комісію під проводом Н. М. Калюжного.

ТАКОЖ КОЛЕКЦІОНЕР.

Віденська часопись „Ді Штунде" подає, що у Відні живе найбільший у світі колекціонер — коробок від сірників, спенсіонований залізничник Іван Потерук. Він збирав свою „спеціяльність" повних 45 років і за той час зібрав понад 10,000 ріжних коробочок, з яких побудував старинний замок з мурами, гарматами і т. п. Те все він показує за малою оплатою цікавим, особливож дітворі — і має з того немалий дохід. Якась баронова хотіла відкупити від нього збірку й давала йому за неї 25 міліонів а. к. (понад 350 долярів), але Потерух на це не згодився. У згадану збірку входять коробки з сірників майже всіх країв світу.

ПТАХИ ВЕЛИКАНИ.

(Леґенда і наука).)

Уява майже всіх народів створила птахів великанів. У леґенді поодиноких країв відграють важну ролю. Знаний є леґендарний величезний лебідь Льоґенґріна й ґіґантичний суп, котрий схопив із колиски дитину ірляндського короля Зіґбавта й заніс його на безлюдне морське побереже. Казковий птах Рок визволив із неволі Генриха Льва і переніс його у родинне місце. Той сам Рок чи Рох відграє важну ролю в пригодах Зіндбада, моряка (з 1001 ночі) і в пригодах инших героїв східних народів. Таксамо про великанських птахів кажеться і в японських народніх казках а також африканських народів.

Насувається цікаве питання, чи леґенди ці згідні хоч трохи з зоольоґією, чи дійсно були колись на землі такі великанські птахи.

Фактом природничо ствердженим є, що на Мадаґаскарі в антидилювіяльній добі жив рід струсів, до трьох метрів високих. Також т. зв. „моаси" на Новій Зеляндії доходили до значної величини. Одначе як виходить із найдених кістяків тих птахів, то вони не могли літати лише бігали.

Про великанських птахів з роду флямінґів оповідають морські подорожники минулих століть, Франц Леґюа (1708. р.) і Дюбоа (1674. р.). Леґюа докладно описує такі птахи, яких дуже багато бачив на Мадаґаскарі. Він подає довжину цього птаха лише на шість стіп, з того більша часть припадає на нечувано довгу шию й дуже високі ноги. Саме тіло непропорціонально мале, бо розмірами не перевисшає великої гуски.

Малярі Адріян Колєрт і Фр. Барлов малювали образи ґіґантичних птахів, опираючись на описах подорожників із XVI. століття.

Новійші природничі досліди подають у сумнів наукову точність тих описів і стверджують рішуче, що на землі нема взагалі яких небудь слідів птахів, котрі могли би забирати у воздух людий, слонів чи верблюдів і можна сказати, що вони жили лише в країнах казок.

Р. Л. СТІВЕНСОН.

ОСТРОВ СКАРБІВ.

ЧАСТЬ ДРУГА.

(11)

(Продовження)

— Може вам і корабель не подобається? — спитав скваєр, як мені здавалося, дуже угніваний.

— Того ще не можу сказати, пане, — відповів капітан — бо я ще його не випробував. Але здається, що то знамените судно, більше як те не можу сказати.

— А може вам, пане, і властитель корабля не подобається? — спитав скваєр знову.

— Тут вмішався і доктор Ляйвсі до розмови.

— Лиш спокійно, без гніву — сказав він — такі питання можуть лиш когось розсердити. Капітан сказав або за богато або за мало і длятого на всякий случай булоби добре, щоби він пояснив нам свої слова. Ви кажете, що вам не подобається подорож, у яку ми вибираємося. Чомуж не подобається? — коли смію поспитати.

— Мене, пане, приймили, щоби я пускався в дорогу, як то ми кажемо, на запечатані приказі, і повів після указок сього пана на незвісне йому місце — відповів капітан. — Досі все добре. Але бо кождий моряк зперед щогли знає більше о сій подорожи чим я. На мій погляд то не красно, а може ви те назвете як інакше?

— Ні — відповів доктор Ляйвсі.

— А тепер дальше — відозвався капітан знову. — Зачуваю, що маємо їхати по якісь закопані скарби, а довідуюся те — зважте добре, від моїх власних „рук". А подорожі, що мають на ціли вишукування укритих скарбів, то задача дуже, дуже дразлива, і вони мені не подобаються, особливо ще, коли з тим сполучена якась тайна, а ту тайну — не у гнів вам, пане Трелявні — розказано якійсь папузі.

— Силверовій папузі? — спитав скваєр.

— То значить иншими словами, що хтось виговорився — сказав капітан. — Я того погляду, що ніхто з вас обох, панове, не зрозумів в повні значіння підприємства. А тут розходиться — те кажу вам зовсім отверто — о життє або смерть, і будемо могли про щасте говорити, коли вернемо живі.

— Може й правду кажете — сказав на те доктор Ляйвсі. — Виставляємося на небезпечність, але зовсім не легковажимо собі її так, як те вам здається. Ви кажете дальше, що вам залога не подобається. Хибаж то не добрі моряки?

— Вони мені не подобаються — відповів капітан Смолет — а я ще й того погляду, що я повинен був сам собі вишукати свою залогу.

— Може те було би й ліпше — сказав доктор. — Але мій приятель зовсім не мав наміру вас тим обидити. А керманич вам також не подобається?

— Ні, пане. З нього таки дійсно добрий моряк, лиш за надто пристає з моряками і тому не добрий офіцир з нього. Керманич повинен держатися здалека і жити сам в собі, та й не повинен запиватися з моряками перед щоглою!

— Гадаєте, що він запивається? — відозвався скваєр.

— То ні, пане — відповів капітан. — Він лиш за богато дружить з моряками.

— Отже коротко, що значить ся бесіда? — спитав доктор. — Отже чого ви хочете?

— Чи ви, панове, таки кріпко постановили вибратися в сю дорогу?

— А вжеж що кріпко — відповів скваєр.

— Отже добре — сказав на те капітан. — Тож послухайте ще хвильку довше. Ті люди зносять порох і збрую на місце в передньому кінці корабля. А преціньж є дуже добре місце на сховок під каютою. Чомуже не зносять туди? — То перше. Відтак чую дальше, що з вашого найблизшого окруження прийде на корабель чотирох людий, котрі мають також спати на переді коло залоги. Чому не даєте їм кої оттут коло каюти? — То друге.

— Чи буде ще більше? — спитав пан Трелявні.

— Ще щось — сказав капітан — а саме, що хтось виговорився аж надто богато.

— Аж за надто — потакнув йому доктор.

— Скажу вам, що я сам чув — говорив капітан Смолет дальше. — Кажуть, що ви маєте карту якогось острова, на котрій червоними хрестиками зазначені місця, де суть закопані скарби. Той остров лежить — і він подав нам тут докладну ґеоґрафічну довжину і ширину.

— Я нікому й словечка про се не писнув! — відізвався скваєр.

— Але люди те знають, пане, — відповів капітан.

— То хиба ви, Ляйвсі, комусь сказали, або Гакинс — сказав на те скваєр.

— То вже все одно, хто сказав — відозвався на те доктор, а я зміркував, що ані він, ані капітан не клали великої ваги на те, що пан Трелявні відпекувався. Та й я знав, що скваєр не уміє держати язика за зубами, але мені здається, що він у сім случаю був зовсім невинний і нікому не зрадив, де той остров лежить.

— А тепер, мої панове — говорив капітан дальше — приходить третє: Я не знаю, хто з вас має карту, але ставлю за услівє, щоби вона як для мене так і для керманича остала тайною. В противнім случаю мусівби я взяти відправу.

— Тепер вже вас розумію — сказав доктор. — Ви хочете, щоби ніхто не довідався тайни і щоби ми з позадньої части корабля зробили кріпость, та щоби ми поклали в ній залогою тих чотирох людий із сторони мойого приятеля, та узброїли її всьою збруєю та всім порохом, який маємо на кораблі. Иншими словами, ви боїтеся якоїсь ворохобні?

— Вибачте, пане — сказав на те капітан Смолет — коли вам відмовлю права в той спосіб пояснити мої слова. Ніякий капітан, котрий щось такого, опертого на фактах, зважився сказати, не смів би пускатися з своїм кораблем на море. Що до керманича Арова, то я уважаю його за зовсім чесного чоловіка, а так само і кількох других матрозів, якими впрочім можуть і всі бути. Але я одвічаю за безпечність корабля і за життє людий, що на нім. Мені лиш так здається, якби в тім усім було щось недокладного. Прошу вас длятого, щоби ви або поробили якісь міри осторожности, або мене відправили.

— Капітане Смолет — відозвався тепер доктор і усміхнувся, — чи чули ви коли ту байку про гору і миш? Чей не возьмете мені того за зле, коли вам скажу, що ви мені пригадуєте ту байку. Я заложивбися за мою перуку, що ви мали ще щось иншого на думці, коли сюди ввійшли.

— Докторе — сказав капітан — ви вгадали. Коли я сюди увійшов, то був певний того, що мене відправите. Я й не гадав, що пан Трелавні так спокійно мене вислухає.

— Я того був би й не зробив! — відозвався скваєр. — Якби не Ляйвсі, то я був би вас туди післав, де перець росте. А так я вас вислухав і буду так робити, як ви собі того бажаєте. Але щоби ви мені сподобалися, сього якось не можу сказати.

— Як ваша воля, пане — відповів капітан — але переконаєтеся, що я сповняю свій обовязок.

Сказавши те, вийшов.

— Трелявні — відозвався тоді доктор — я й не сподівався того, що ви маєте двох чесних людий на свойому кораблі — капітана і Джека Силвера.

— Силвера? Про мене нехай і так — сказав на те скваєр — але тамтой другий то якась забита анґлійська голова і мушу сказати, що його виступ був нечесний, не моряцький і зовсім не анґлійський.

— Побачимо — сказав на те доктор.

Коли ми вийшли на поклад, залога почала вже була серед голосного Го—і—го переносити збрую і порох, а капітан і керманич доглядали роботи.

Робота йшла жваво, коли від берега надплила лодка з послідними моряками, а в ній довгий Джек.

Кухар ліз по кораблеві в гору так зручно як яка малпа. — А ви що робите, товариші? — спитав він перш усього, коли побачив, що діється на кораблі.

— Переносимо порох, Джеку — відповів один з них.

— От і взялася вас робота — сказав на те довгий Джек — та же через те стратимо раніший приплив.

— Я так приказав! — сказав капітан коротко. — Ви, чоловіче, можете собі зійти на долину, бо люди схотять уже вечеряти.

— Слухаю, пане, — відповів кухар, вхопив за шапку і пішов туди, де була на кораблі кухня.

— То якийсь добрий чоловік, капітане — сказав доктор.

— Може бути — відповів капітан Смолет.

— Осторожно, люди, осторожно! — говорив капітан до людий, що переносили порох, а відтак, коли нараз мене побачив, саме тоді, коли я оглядав довгу, блискучу, девятьфунтову пушку, відізвався до мене:

— Чуєш, хлопче, виносися звідси, іди до кухаря, нехай дасть тобі яку роботу!

Коли я відходив, зачув ще, як він голосно сказав до доктора:

— У мене на кораблі нема ніяких любимців.

— Можу сказати, що я годився зовсім зі скваєром у його поглядах що до капітана і таки добре його ненавидів.

Глава десята.

У дорозі.

Через цілу ніч була на кораблі велика закрутанина, бо треба ще було зносити послідні части набору, а між тим приїздила одна лодка за другою з приятелями скваєра, а по переду всіх давний власник „Гіспаніолі" пан Блендлі, котрий прийшов пожелати скваєрови щасливої дороги і певного повороту. Навіть коли в „Адміралі Бенґові" було повно гостий, немав я тільки роботи, що сього вечера, і був страшно змучений, коли лодкар досвіта дав свиставкою знак, щоби якор витягали з води. Але хоч би я і ще раз так був змучений, то бувби не уступився з покладу, бо тут усе було для мене нове, займаве — короткі слова команди, прошибаючі тони свиставки і матрози, що при світлі корабельних ліхтарень бігли на свої місця.

— А тепер, Барбекі, заспівай мо пісню — відізвався хтось.

— Стару пісню — сказав хтось другий.

(Далі буде).

ПОКИНУВ.

Милий мене покинув;
Думав, що загину;
А я собі співаю,
О нім гадки не маю.

Чекай, чекай, серце моє,
Будеш жалувати;
Була в тебе миленькая,
Не вмів шанувати.

Була в тебе миленькая,
Вірно тя любила;
Та здається любов тая
Тобі надоїла.

Шукай же собі другую,
Сердечно бажаю;
Хоть у серці біль гіренький,
Та я вже не дбаю.

Як серце буде плакати,
Я буду співати;
Нехай ніхто не вгадає,
Чого му всихати.

Анна Хомяк.

ДОСЛІДИ ГОМЕРОВОЇ ТРОЇ.

В 1870 році почав німецький учений Шліман розкопки біля Гісарліка в Малій Азії, що прославило його імення по всьому світі. Досліди робили до Шліманової смерти (1891), а потім перейняв провід Вільгельм Дерпфельд, котрий докінчив Шліманове діло, доказавши, що Гісарлік то дійсно Троя, величава Пріямова твердиня з 13-го століття перед Хр. Розсліджено передусім девять верств, котрі закривають береги Гісарліка. Тоді вважали зовсім певним, що Греки помістили свої кораблі у Дарданелях — біля гирла ріки Скамандра. Пізнійше археольоги доказували, що Греки висіли з кораблів найправдоподібнійше на захід від Трої, в Безіка, заливі проти острова Тенедоса. Під впливом цього другого наукового здогаду вибралася нова експедиція, під проводом колишнього Шліманового співробітника Дерпфельда. Досі експедиція осягнула такі висліди: проф. Дерпфельд старався віднайти гріб Ахіля й Патрокля. Розкопали велику могилу, але там найстарші сліди походять із VI. ст. перед Христом, тож неможливо, щоби там були похоронені грецькі герої, котрі боронилися проти Пріяма. Горбок той є на височині Уджек, на схід від заливу. Потім розкопали нагробний горбок широкий 80 метрів, а високий 13 метрів, на захід від залива. Обі могили поверховно досліджував ще сам Шліман; доказував, що обі походять ще з передісторичної доби. Тепер це доказав незаперечено Дерпфельд, бо найшов там глиняну посудину, зовсім инакшу від троянської кераміки. Який нарід усипав ці могили своїм покійникам і коли то було, досі ще не доказано. Дерпфельд каже, що ще цього року можна буде доказати, чи ці могили криють кости Ахіля і Патрокля.

Неінтелігентна корова.

На відозву південно-африканського місіонаря до земляків, щоби прислали хліборобські знаряди, одержав він м. и. і столець для доєння корови. Місіонар дав стільчик муринови, якого обовязком було доїти корови. Мурин забрав стільчик до стайні, та небаром вернувся відтам обваляний і обкопаний коровою. На запит місіонаря мурин відповів: „Столець до доєння дуже гарний, месса, але корова ніяк не хотіла сісти на нього".

„Людоїд".

В провінціональному містечку на ярмарку розіпнято шатро й розвішано яскраві афіші, що в буді продукується страшний людоїд із островів Лімпі-Лімпі. Перед будою пусті хлопці перевертаються в куряві, зачіпають прохожих. Один пан каже хлопцям, щоби не пустували й грозить: „коли не будете чемні, то я виведу до вас із буди людоїда, а він вас зїсть!" Один із хлопців сміється тому панови в очі й каже: „Він нас не зїсть — то наш тато!".

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Спеціяльний мітінґ Тов. Вільних Козаків, від. 316, відбудеся дня 21. марта 1926, о год. точно 2-ій пополудни в Товариськім Домі 102 Joiner St. Кождий член мусить явитися на сім мітінґу після статута товариського і У. Н. Союза. Є дуже важна товариська справа і котрий член не буде присутний, заплатить кари пять долярів після ухвали товариської. Хто не виповнить товариської ухвали, то поступиться після статута товариського і У. Н. Союза. Коли котрий член буде мати яку перешкоду, то має повідомити уряд, яка причина, перед зборами, бо опісля не буде жадного оправдання. Проситься явитись на означений час, бо галя занята від шестої години. — Заряд Тов. Вільні Козаки.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Ів. Франка, від. 269, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 20. марта с. р. о год. 7.30 вечером в гали Тов. В. Дуди. Обовязком кождого члена явитися на збори; неявившийся член платить кару після статута. Подаємо до відома, що приймаємо нових членів без вступного до У. Н. Союза і Товариства. Хто приведе нового члена отримає нагороду. — Ст. Соколовський, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 176, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 20. марта, о год. 7.30 вечером, в льокали Укр. Гор. Клюбу, 103 S. Main Ave. Проситься всіх членів, щоби постаралися явитись на означений час, а довгуючі члени щоби вирівнали свої залеглости. — Н. Дутчак, пр.; Р. Рубльовський, секр.

МЕКАДУ, ПА. Бр. Сош. св. Духа, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудесь о 3-ій год. попол., в неділю, 21. марта, в гали церковній при Вест Блейн ул. Взиваєся всіх членів бути на мітінґу, бо є важні справи до полагодження. — Дмитро Капітула, пр.; Петро Пухир, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. Ів. Хрестителя, від. 97, подає до відома, що збори місячні відбудуться дня 21. марта о 2-ій год. пополудни, в гали Укр. Нар. Православної Церкви під числом 47 Говп Еве., Пасейк. Проситься усіх членів явитись на збори. — М. Припхан, предс.; М. Табачук, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 347, повідомляє, що квартальний мітінґ товариства відбудеться в 1-ій годині попол. в неділю, дня 21. марта в гали, де звичайно відбуваються мітінґи. Взивається всіх членів прибути на мітінґ і подати свої точні адреси. — І. Копитко, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляється членів Тов. ім. Ів. Франка, від. 83, що мітінґ відбудеся в неділю, дня 21. марта, о годині 2-ій попол., в домі Тов. Укр. Ам. Горожан, 847 Н. Франклин ул. Кождий член має явитись, бо є важні справи до рішення. Довгуючі члени як не вирівнають вкладок, будуть суспендовані. — Р. Карбітник, секр.

ВІЛКС БАРРЕ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 223, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, дня 21. марта, зараз по Службі Божій, в гали церковній, 635 N. River St. На порядку нарад буде справозданне за три місяці. Неявившийся член заплатить кару. — Ів. Барнась, предс.; Лукаш Худоба, кас.; Григорій Гулька, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Отсим подається до відома всім членам Тов. Богдана Хмельницького, від. 22, що квартальні збори відбудуться в суботу, 20. марта, о год. 7-ій вечером, в гали церковній при N. 5th St. Проситься всіх членів прибути, бо є важні справи до полагодження, Будеся принимати членів до Тов. без вступного як рівнож до Союза. Члени обовязані вирівнати довги, які довгують, щоби пізнійше не жалували. Неявившийся член підлягає карі після статута. — М. Заверуха, предс.; М. Баглай, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Йосафата, від. 217, подає до відома своїм членам місцевим і позамісцевим, що місячний мітінґ відбудеся в неділю, дня 21-го марта в гали церковній, 303 Hudson Ave., точно о год. 2-ій пополудни. Проситься членів явитись на мітінґу, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член підлягає карі після статута братського. Кождий член має вирівнати свої вкладки сего мітінґу; хто сего не зробить, буде вичеркнений з Братства і У. Н. Союза, бо більше за таких членів, котрі собі легковажать, висилатися не буде вкладки із братської каси до Союза. Пригадується членам, котрі мешкають поза Рочестером і не можуть бути на мітінґу, щоби свої вкладки прислали як найскорше, то є до 22. марта на адресу секретаря: Andrew Ewanow, 61 Kelly St., Rochester, N. Y.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеся в неділю, 21. марта, зараз по Службі Божій, у звичайнім місци. Проситься всіх членів бути на сім мітінґу, бо є важні справи до полагодження. Також є обовязком кождого члена привести нового кандидата до Товариства і У. Н. Союза, бо тепер є без вступного. — Григорій Сайкевич, предс.; Олекса Шийка, кас.; Трофим Мороз, секр.

ВУДЛАВН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 120, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що квартальний мітінґ відбудеся в неділю, дня 21. марта, о 2-ій годині пополудни, на котрім кождий член має явитись. Неявившийся член заплатить кари 1.00, а урядник 2.00. Є дуже важні і пекучі справи до полагодження. — Михаїл Бац, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрія, від. 48,, подає до відома всім членам, що квартальний мітінґ відбудеся дня 20. марта на гали у брата М. Нагребецького, 84 Рівер Ст. Буде справозданне контрольорів за перших три місяці. Всі члени мають явитися, бо є важні справи до полагоди. — Й. М., рек. секр.

ДЕНБУРИ, КОНН. Укр. Бр. св. О. Николая, від. 381, повідомляє всіх своїх членів і членкиць місцевих і позамісцевих, що квартальний мітінґ відбудеся 21. марта в гали Конкордія при Кросби стріт, о годині 2.30 попол. Є важні справи до полагодження тому обовязком кождого члена і членкиці в означенім часі явитися на той мітінґ під карою 50 ц., а урядник 1.00. — Михаїл Лукашкевич, предс.; Теодор Харищ, секр.

ІРІ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 40, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеся 21. марта, в неділю, о третій год. в гали під ч. 908 Гесс Евню. Проситься всіх членів явитися на означений час. Кождий член щоб привів зі собою хоч по одним новім члені. Неявившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1.00. — В. Юрцан, предс.; Й. Вітковський, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, повідомляє, що надзвичайний мітінґ відбудесь о 1-ій годині пополудни в неділю, дня 21. марта, в гали У. А. Горожан, 847 Н. Френклін ул. Є важні справи до вирішення. Неявившийся член заплатить кари 1.00, а урядник 2.00. — Ів. Хмелик, предс.; Ів. Писечко, секр.

НЮ БРІТЕЙН, КОНН. Бр. св. Петра і Павла, від. 254, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбудеся в пятницю, дня 19. марта, о год. 7.30 вечером в Українській Гали. Тому взивається усіх членів прибути, бо будуть важні справи до полагодження. Буде для нових членів присяга. Кождий член обовязаний прийти на сей мітінґ і вирівнати свій довг. Пригадується тим членам, котрі собі легковажать і все затягають довг по два і по три місяці до Братства, щоб те все обминути, має кождий член точно все свої місячні вкладки платити. Вразі коли не зможе, то має повідомити секретаря. Кождий член повинен дбати про своє обезпеченнє в У. Н. Союзі. Кождий член повинен також подбати про те, щоб на сей мітінґ привести здорового кандидата до У. Н. Союза і до Братства на ріжні роди обезпечення. Користайте з нагоди поки є без вступного. В справах Союзових і Братства удавайтесь до секретаря фінансового під ч. 344 Allen St., New Britain, Conn. — Стефан Гонтарський, предс.; Матвій Мазур, кас.; Юрій зень, секр.

ВІЛКС БЕРРИ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 99, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеся в неділю, 21. марта о 3-тій годині пополудни, в гали церковній. На тім мітінґу будесь принимати нових членів без оплати вступного. Кождий член безвимково обовязаний бути на мітінґу, в противнім разі буде підлягати карі після ухвали. Довгуючих членів проситься вирівнати свої довги, бо інакше поступиться з ними після правил нашої організації. — Николаuй Руть, предс.; Петро Герман, секр.

С. БЕТЛЕЄМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, повідомляє всіх членів місцевих, що мітінґ відбудеся дня 21-го марта, о годині 1-ій пополудни, в гали українській при третій улици і Карбон. оПзаяк є дуже важні справи до полагодження, то проситься всіх членів прибути на згаданий мітінґ. Неявившийся член підлягає карі. — Василь Підгайний, секр.

АСТОРІЯ, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє, що чвертьрічний мітінґ відбудесь о 8-ій год. вечером, в суботу, дня 20. марта, в гали Чеського Дому, 219 Woolsey Ave. Є важні справи до полагодження. Неявившийся члена заплатить кару після статута. — С. Кривень; предс.; А. Климишин, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що місячний мітінґ відбудеся в неділю, дня 21. марта, о годині -i4й попол., в церковній сали. Проситься членів явитись і вирівнати свою належитість. Будесь принимати нових членів без вступного до Товариства і до Союза. — Василь Мандзій, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. Отсим повідомляється членів Тов. Богдана Хмельницького, від. 137, що квартальний мітінґ відбудеться дня 21. марта в гали церковній при четвертій ул., Вест Істон, Па. Проситься всіх членів явитись на мітінґу, бо є важні справи до полагодження. — Уряд.

ДЕРРИ, ПА. Бр. св. Иоана, від. 113, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, дня 21. марта, в Укр. Галі, о годині 1-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути на мітінґ. Неявившийся член платить 25 ц. кари, а урядник 50 ц. Проситься прибути на час бо маємо много справ до полагодження. — М. Хохла, предс.; Атанас Королевят, кас.; Антін Клим, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 73, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, дня 21. марта, о 1-ій годині попол. Обовязком є кождого члена явитись на мітінґу на час, а не тоді, коли кому подобається. В такий спосіб мітінґ не потриває довго. Члени довгуючі повинні вирівнати свої вкладки. Єсли сего місяця не заплатять, то будуть суспендовані. Позамісцеві члени, яким неможливо явитись на мітінґу, нехай пришлють свої вкладки або подадуть причину, чому неможливо на час прислати. — Н. К., секретар.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 21. марта, точно о год. 1-ій пополудни. Будесь принимати нових членів без вступного. — Мих. Скочиленць, предс.; Гр. Маслюк, кас.; Іван Маркович, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Отсим повідомляється членів Тов. ім. Т. Шевченка, від. 42, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, дня 21. марта, о год. 2-ій пополудни під ч. 237 Hope Ave. Проситься членів прибути на сей мітінґ, бо є справ идо полагодження. Довгуючих членів проситься прибути на мітінґ та вирівнати свої залеглости. — В. Лепет, голова; О. Свитак, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.